

Algemene
Rekenkamer
Curaçao

JAARVERSLAG
2021

Voorwoord

De Algemene Rekenkamer Curaçao (hierna: de Rekenkamer) heeft opnieuw in het jaar 2021 gewerkt en bijgedragen aan de publieke verantwoording van publiek geld. De Rekenkamer is immers wettelijk belast volgens de staatsregeling met het onderzoek van de ontvangsten en uitgaven van het Land. Met het aanbieden aan de Staten worden de onderzoeksrapporten van de Rekenkamer openbaar gemaakt. In dit verslag informeert de Rekenkamer ook het algemeen publiek als haar belangrijkste stakeholder over de verrichte werkzaamheden in het jaar 2021. Er zal ook kort beschreven worden wat enkele belangrijke ontwikkelingen en plannen in 2022 en de daarop volgende jaren zullen zijn.

2021 was het tweede jaar waarin de COVID-19 pandemie heerste. Het bracht opnieuw grote uitdagingen met zich mee voor de gezondheid van de bevolking, de economie en het 'normale' leven, ook door de impact van *lockdowns*. Ondanks deze uitdagingen en mede door het thuiswerken heeft de Rekenkamer in het algemeen haar onderzoeksplan voor het jaar 2021 kunnen uitvoeren. Er werden vier doelmatigheid en drie rechtmatigheid onderzoeksrapporten uitgebracht (2020: zes en één, respectievelijk). De jaarrekening van het Land voor het jaar 2019 werd helaas bij herhaling door de Rekenkamer afgekeurd op basis van ernstige tekortkomingen en zwaktes in het financieel beheer van het Land. De Rekenkamer had in het rapport over dat onderzoek nadrukkelijk haar grote zorgen over deze situatie naar voren gebracht. Wij volgen nauwlettend de plannen en acties, ook onder het Landspakket, die er toe zullen moeten leiden dat er zo snel mogelijk beheerste overheidsfinanciën gerealiseerd worden.

Er is door de Rekenkamer in 2021 een meerjarig strategisch wervingsprogramma onder het thema 'Werken aan publieke verantwoording van publiek geld' gestart met het aantrekken van nieuw personeel om tot een gewenste bezetting te komen. De Rekenkamer heeft ook een hernieuwd organisatie ontwikkelingstraject geïnitieerd in dit jaar met onder andere als doel het optimaliseren van de professionele en persoonlijke groei van onze medewerkers en het verhogen van werkgeluk en vertrouwen.

De Rekenkamer is verheugd dat zij in april 2022 haar eigen voorstel initiatief ontwerp tot integrale herziening van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao heeft ingediend bij de minister van Algemene Zaken. Het was een langdurig proces om tot het uiteindelijke voorstel initiatief ontwerp te komen. Het resultaat is echter de moeite waard.

Jaarverslag 2021

Wij zijn er zeker van dat met de integrale aanpassingen er een gemoderniseerd juridisch kader is gemaakt, waarbinnen de Rekenkamer haar wettelijke controlerende en ondersteunende taken kan borgen ook in de toekomst. De wetgever is nu met alle respect aan zet.

Alhoewel er nog veel te doen is wordt er gestaag door de Rekenkamer gewerkt om een modelorganisatie te worden volgens de standaarden van de International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI).

Onderzoeken die grote impact en meerwaarde creëren, het samen met key stakeholders ervoor zorgen dat aanbevelingen van de Rekenkamer tijdig en effectief opgevolgd worden zijn onder meer aandachtspunten voor de komende jaren voor ons instituut. De Rekenkamer heeft immers een heel belangrijke rol in het ondersteunen van good governance en het bijdragen aan verantwoording en transparantie in de publieke sector. De Rekenkamer is zich zeer bewust van deze rol. Het verzekeren van hoge kwaliteit en het presteren van de organisatie door onder andere het implementeren van en meten aan INTOSAI standaarden door onafhankelijke performance assessments, is daarom ook voor de nabije toekomst een kritische doelstelling.

Het College bedankt alle medewerkers voor hun bijdrage en waardeert deze alsook loyaliteit in 2021 door het werken aan publieke verantwoording van publiek geld.

Curaçao, 27 juni 2022

Eithel D.C. Vriend, Bac
Voorzitter

INHOUDSOPGAVE

1. DE ALGEMENE REKENKAMER	5
Missie	5
Visie	5
Kernwaarden.....	5
1.1 Taken en bevoegdheden	6
1.2 Onafhankelijke positie van de Rekenkamer	7
1.3 Organisatie.....	7
College.....	8
Secretaris.....	10
Medewerkers	10
2. DE ONDERZOEKSWERKZAAMHEDEN.....	12
2.1 Onderzoekswerkzaamheden.....	12
2.2 Afgeronde onderzoeken ten opzichte van de voorgaande jaren.....	12
2.3 Van de Staten ontvangen verzoeken	13
2.4 Uitgebrachte rapporten	13
2.5 Overzicht van de reacties op de rapporten van de Rekenkamer.....	16
2.6 Behandeling door de Staten van de in 2021 uitgebrachte rapporten.....	17
2.7 Vaststellen van het slot van de rekeningen	18
3. CONTACTEN	20
Koninkrijk en internationale relaties.....	20
Bezoeken en externe overleggen.....	20
4. BEGROTING EN FINANCIËLE VERANTWOORDING.....	22
BIJLAGE.....	23
Hospital Nobo Otrobanda – Duurzaamheid exploitatie	24
Jaarrekening Land 2019	25
Consultancybeleid.....	27
Paraatheid op dengue	28
Status van de vordering van de overheid op Parking Authority Curaçao	30
Financiële bijdrage van het Land aan de University of Curaçao.....	32
Salarisadministratie 2019 (vervolgonderzoek, deel 1).....	34

1. DE ALGEMENE REKENKAMER

Missie

De missie van de Rekenkamer is het rechtmatig en doelmatig functioneren van de overheid, overheidsinstellingen en organisaties te bevorderen/versterken door de Staten, de overheid alsmede de samenleving over dit functioneren te informeren en adviseren en zodoende de publieke verantwoording te verbeteren. Dit doen wij aan de hand van rechtmatigheidsonderzoeken, waaronder het onderzoeken van de financiële verantwoording, alsmede aan de hand van doelmatigheidsonderzoeken.

Visie

Onze visie is om een bijdrage te leveren aan de accountability, transparantie en integriteit van de overheid, overheidsinstellingen en organisaties door continu en tijdig kwalitatief hoogwaardige onderzoeken uit te voeren die relevant zijn voor onze stakeholders.

Kernwaarden

Bij haar functioneren neemt de Rekenkamer haar kernwaarden in acht. Deze kernwaarden zijn vastgelegd in een gedragscode en stemmen in belangrijke mate overeen met internationaal erkende standaarden en normen die in de Internationale standaarden voor rekenkamers (International Standards for Supreme Audit Institutions (ISSAI)) zijn vastgelegd.

De negen kernwaarden waar de Rekenkamer voor staat zijn als volgt:

- Onafhankelijk:** wij zorgen ervoor dat onze onafhankelijkheid boven elke twijfel is verheven.
- Professioneel:** wij verrichten ons werk op een professionele, objectieve, verantwoorde en zorgvuldige wijze.
- Objectief:** wij betrachten 'fair play' en zijn open en eerlijk.
- Zorgvuldig:** wij gaan zorgvuldig om met de aan ons toevertrouwde informatie.

Kritisch:	wij werpen een kritische blik en leveren werk van hoge kwaliteit.
Lerend:	wij staan open voor nieuwe kennis en inzichten en houden onze kennis en kunde op peil en delen die met elkaar.
Constructief:	wij staan voor open, respectvolle en constructieve communicatie.
Betrokken:	wij zijn betrokken bij vraagstukken vanuit de samenleving.
Integriteit:	wij zijn integer, helder, transparant en consistent in ons handelen.

1.1 Taken en bevoegdheden

Op grond van artikel 68 van de Staatsregeling van Curaçao is de Rekenkamer belast met het onderzoek van de ontvangsten en uitgaven van het Land. In de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao¹ (hierna: Lv ARC) zijn de taken en de hiermee samenhangende bevoegdheden verder uitgewerkt. In artikel 1 van deze landsverordening is de taak in zijn algemeenheid geformuleerd:

“de controle op het geldelijk en materieel beheer in de ruimste zin, ongeacht welke vorm aan dat beheer is gegeven.”

Verder worden in de landsverordening het rechtmatigheidsonderzoek genoemd, waaronder de controle van de jaarrekening van het Land, en het doelmatigheidsonderzoek. Ook is in de landsverordening de bevoegdheid van de Rekenkamer opgenomen om onderzoek te doen naar de integriteit van politieke en ambtelijke functionarissen bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden.

In de wetgeving betreffende het Algemeen Pensioenfonds Curaçao (hierna: APC)² en de Landsloterij³ is bovendien specifiek voor de Rekenkamer een taak weggelegd ten aanzien van de controle van de financiële verantwoordingen van deze organisaties.

Tot slot is de Rekenkamer bevoegd om alle informatie die zij ten behoeve van haar onderzoeken nodig heeft, bij degenen die onder het domein van onderzoek vallen op te vragen.

¹ A.B. 2010 no. 87, letter h.

² P.B. 1997, nummer 311.

³ P.B. 1965, nummer 122, artikel 9.

1.2 Onafhankelijke positie van de Rekenkamer

De Rekenkamer is een Hoog College van Staat en het sluitstuk van de controle op de overheid. De Rekenkamer is onafhankelijk in haar oordeel. Wij zijn een onafhankelijk instituut en dus geen onderdeel van de regering of het Parlement. In artikel 49 lid 1 van de Lv ARC is de volgende bepaling opgenomen:

"In overeenstemming met de Algemene Rekenkamer en de betrokken minister stellen de Staten de Algemene Rekenkamer faciliteiten beschikbaar voor een goede onafhankelijke functionering".

Voorts vloeit uit de Lv ARC voort dat de Rekenkamer zelf beslist wat zij onderzoekt; de Rekenkamer stelt dus onderzoek op eigen initiatief in. Daarnaast bepaalt de Rekenkamer zelf of zij een verzoek van de Staten om onderzoek te doen honoreert en op welke wijze zij invulling geeft aan dat onderzoek. Alvorens een verzoek te honoreren gaat de Rekenkamer eerst na of zij bevoegd is om het desbetreffende onderzoek uit te voeren en wat de toegevoegde waarde zal zijn.

Deze onafhankelijkheid komt verder onder andere tot uitdrukking in wat in de Landsverordening Comptabiliteit 2010⁴ (hierna: Lv C-2010) is opgenomen, namelijk dat de Rekenkamer haar eigen begroting zelfstandig beheert.

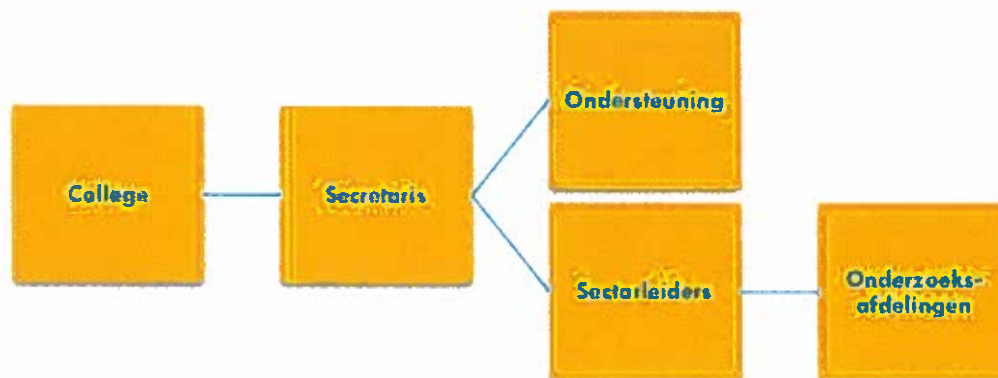
Ook is de Rekenkamer bevoegd personeel op arbeidscontract naar burgerlijk recht in dienst te nemen of te ontslaan. Hiertoe heeft de Rekenkamer een personeelsreglement vastgesteld waarin de arbeidsvoorwaarden van het personeel zijn neergelegd. Gezien de verouderde status van dit personeelsreglement bevindt de Rekenkamer zich momenteel in het proces om tot aanpassing van dit reglement te komen. Dit reglement bevindt zich in een vergevorderd stadium. Het voornemen is om begin 2023 het nieuwe personeelsreglement van kracht te laten zijn.

1.3 Organisatie

Ter uitvoering van haar wettelijke taken en bevoegdheden is de organisatie van de Rekenkamer als volgt ingedeeld.

⁴ A.B. 2010 no. 87 artikel 1 letter b onder artikel 39, zoals gewijzigd bij P.B. 2020, no. 112.

Figuur 1: Indeling organisatie

College

Het College bestaat uit drie leden, de Voorzitter daaronder begrepen. Ter vervanging van de leden zijn er ten hoogste drie plaatsvervangende leden.

Per 1 januari 2021 bestond het College uit de volgende personen:

- de heer Eithel D.C. Vriend, lid, tevens Voorzitter⁵;
- de heer Percival (Percy) N. Virginia, lid;
- de heer Halder T. Lam, lid;
- mevrouw Adaly M. Rodriguez, plaatsvervangend lid.

In onderstaand overzicht zijn de samenstelling, de bezoldigde betrekkingen en de nevenfunctie en -werkzaamheden van de Voorzitter en overige leden van het College zoals door hun aangegeven weergegeven.

Tabel 1: Collegeleden

			Datum benoeming
Voorzitter	Eithel D.C. Vriend, Bac	<u>Bezoldigde betrekkingen:</u> - Gepensioneerd <u>Nevenfuncties en -werkzaamheden:</u> - Bestuurslid Bestuur Stichting Pensioenfonds Maduro & Curiel's Bank	28 mei 2019

⁵ De heer Vriend heeft bij het aftreden van de voormalige Voorzitter gefungeerd als Waarnemend Voorzitter. Met ingang van 30 april 2021 is de heer Vriend aangewezen als Voorzitter.

			Datum benoeming
Lid	mr. Percival N. Virginia	<p><u>Bezoldigde betrekkingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Statutair directeur Banco di Caribe N.V. - Statutair directeur National Investments Bank (NA) N.V. - Statutair directeur Banco de Caribe Investments B.V. <p><u>Nevenfuncties en -werkzaamheden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lid RvC Bancarib Real Insurance Aruba N.V. - Lid RvC Bancarib Real Insurance Curaçao N.V. - Statutair directeur Progreso Real Estate N.V. - Statutair directeur van der Lubbe Assurantiën B.V. 	27 december 2019
Lid	Halder T. Lam, CPA	<p><u>Bezoldigde betrekkingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Eigenaar en directeur van HTL-Diversified Accounting & Advisory Services. <p><u>Nevenfuncties en -werkzaamheden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter Bestuur Prins Bernard Cultuurfonds Caribisch Gebied - Voorzitter Oudercommissie Radulphus College 	20 juli 2020
Plaatsvervangend lid	mr. Adaly M. Rodriguez	<p><u>Bezoldigde betrekkingen:</u></p> <p>Geen</p> <p><u>Nevenfuncties en -werkzaamheden:</u></p> <p>Geen</p>	27 september 2017

De werkzaamheden van het College zijn geregeld in het Reglement van Orde van het College⁶.

De Voorzitter oefent het algehele toezicht uit op de Rekenkamer(organisatie).

Het College dient minimaal één keer per maand te vergaderen, maar streeft een vergaderfrequentie na van gemiddeld twee keer per maand. In totaal heeft het College in de verslagperiode vijftien keer vergaderd in officiële collegevergaderingen.

⁶ P.B. 2014, no. 8

Secretaris

Aan de Rekenkamer is een Secretaris toegevoegd die conform de Lv ARC belast is met de dagelijkse leiding van de Rekenkamerorganisatie.

Mevrouw Shanela Cathalina is sinds 1 maart 2014 benoemd als Secretaris van de Rekenkamer.

Medewerkers

Het team dat de Secretaris ondersteunt en onder haar leiding staat bestaat uit drie sectorleiders en een juridisch adviseur/personeelsfunctionaris.

De personeelsbezetting van de Rekenkamer bestond eind 2021 uit 17 personen. Begin 2021 was er sprake van 21 medewerkers en zijn er vier medewerkers uitgestroomd. Het onderzoeksteam bestond eind 2021 uit twaalf medewerkers, inclusief de sectorleiders. Voorts waren er per 31 december 2021 vier medewerkers werkzaam in de ondersteunende afdeling.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de formatie en feitelijke bezetting (exclusief de Collegeleden) over het jaar 2021.

Tabel 1: Formatie en feitelijke bezetting

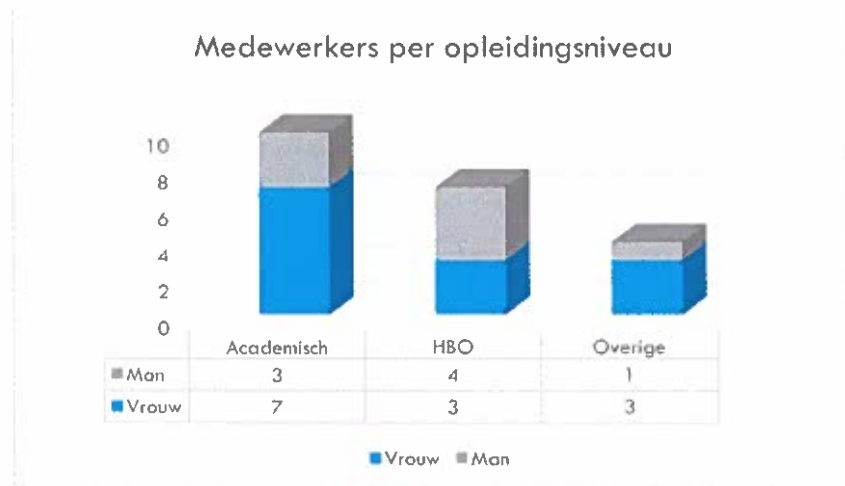
	Formatie	Bezetting
Secretaris	1	1
Secretaresse	1	1
Staffunctionaris Juridische Zaken/Personeelsfunctionaris	1	1
Hoofd Administratie	1	1
Administratief medewerker	1	-
Receptioniste/Telefoniste	1	1
Interieurverzorgster	1	1
Sectorleiders	4	3
Medewerker Kwaliteitsbewaking	1	-
Onderzoekers	17	12
Communicatiefunctionaris	1	-
Totaal	30	21

Jaarverslag 2021

Gezien het bovenstaande kan de bezettingsgraad vastgesteld worden op 70 procent van de formatie.

Eind 2021 gold de volgende verdeling qua opleiding en geslacht:

Figuur 2: Medewerkers naar opleidingsniveau/geslacht

Eén medewerker maakt gebruik van de mogelijkheid om in deeltijd werkzaam te zijn.

Leren en ontwikkelen

Gedurende 2021 is onder begeleiding van een organisatieadviesbureau een hernieuwd meerjarig organisatie ontwikkelingstraject gestart. De focus is mede ontwikkeling op basis van een individueel plan voor de medewerkers en waar onder andere werkgeluk en een cultuur van optimaal vertrouwen, leiderschap, continu coaching en samenwerking speerpunten zijn. Het meten van het succes van de voortgang en het resultaat op de investering geschiedt onder andere door medewerkerstevredenheid peilingen.

Werven nieuwe medewerkers

De Rekenkamer is in 2021 gestart met het werven van nieuwe onderzoekers onder het thema 'Werken aan Publieke Verantwoording van Publiek Geld'. Er wordt gezocht naar talentvolle en gedreven personen die geïnspireerd zijn door de waarden, het werk en de organisatiedoelstellingen van de Rekenkamer.

Gedurende 2022 wordt verder gewerkt aan een *up to date* strategisch personeelsplan, waarin ook aandacht besteed wordt aan het structureel en optimaal lange termijn bemensen van de organisatie.

2. DE ONDERZOEKSWERKZAAMHEDEN

De Rekenkamer bepaalt zelf welke onderzoeken zij doet. De Staten kunnen een verzoek indienen voor een onderzoek. Aan de hand van een interne analyse bepaalt de Rekenkamer of zij het verzoek van de Staten zal honoreren.

Vanaf het moment dat een rapport aan de Staten is aangeboden is het een openbaar document. Het rapport wordt op de website van de Rekenkamer (www.rekenkamercuracao.cw) geplaatst zodat het door een ieder kan worden geraadpleegd. Er wordt eveneens een verkorte versie van het rapport in het Papiaments en in het Nederlands op de website geplaatst.

2.1 Onderzoekswerkzaamheden

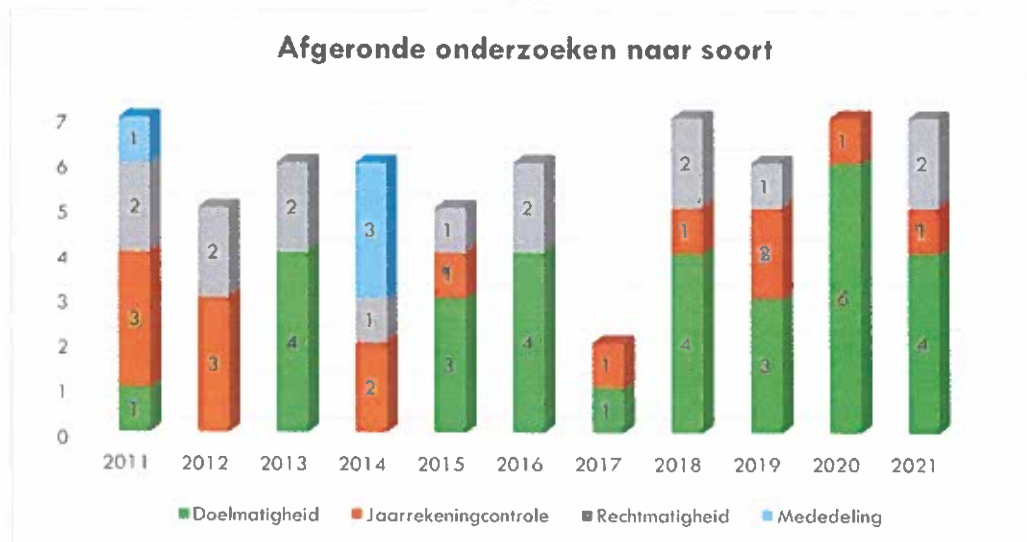
De Rekenkamer kan op grond van de Lv ARC rechtmatigheids-, doelmatigheids- en integriteitsonderzoeken uitvoeren.

In 2021 werd voornamelijk aandacht besteed aan het uitvoeren van doelmatigheidsonderzoeken, wat aanbevolen wordt door de diverse rekenkamerorganisaties. Met doelmatigheidsonderzoek wordt niet alleen inzicht gegeven of de doelen van de regering zijn bereikt, maar ook of deze op efficiënte wijze hebben plaatsgevonden.

2.2 Afgeronde onderzoeken ten opzichte van de voorgaande jaren

Figuur 3 geeft de verhouding weer tussen de afgeronde soort onderzoeken ten opzichte van de voorgaande jaren.

Figuur 3: Afgeronde onderzoeken periode 2011 – 2021

2.3 Van de Staten ontvangen verzoeken

In het verslagjaar 2021 heeft de Rekenkamer geen verzoeken van de Staten ontvangen voor het instellen van een onderzoek.

In dit jaar heeft de Rekenkamer de laatste twee onderzoeken te weten, 'Hospital Nobo Otrobanda: Duurzame exploitatie (deelrapport IV)' en 'Naleving Consultancybeleid in de periode 2011 tot en met 2019' afgerond en aangeboden aan de Staten.

2.4 Uitgebrachte rapporten

De Rekenkamer heeft in het verslagjaar 2021 aan verschillende onderzoeken gewerkt. Hieronder zijn de afgeronde onderzoeken met de daarbij behorende onderzoeksvragen weergegeven.

Hospital Nobo Otrobanda: Duurzame exploitatie (deelrapport IV)

Zijn er voldoende maatregelen getroffen om te waarborgen dat het project HNO binnen de begroting wordt gerealiseerd en dat de doelstellingen die zijn opgenomen in de Beheersovereenkomst, worden behaald?

Jaarrekening Land 2019

1. Zijn de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten tot stand gekomen in overeenstemming met de wet- en regelgeving?
2. Geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de financiële positie van het Land per 31 december 2019 en het resultaat over 2019?

Consultancybeleid

Heeft de overheid zich in de periode 2011-2015 en in de periode 2016-2019 bij de inhuur van consultants gehouden aan het geldend consultancybeleid en is er sprake van een verbetering van de naleving in de periode 2016-2019?

Paraatheid op Dengue (vervolgonderzoek Preventiebeleid en Chikungunya)

1. Zijn de aanbevelingen zoals voorgesteld door de Rekenkamer alsook de preventie en responseacties aanbevolen door de PAHO en de CARPHA door het Ministerie van GMN direct of indirect opgevolgd?
2. Wat is het effect van de genomen maatregelen om te garanderen dat in de toekomst tijdig actie wordt ondernomen bij dreiging van soortgelijke ziektes en het aanpakken van een eventuele uitbraak van deze ziektes, meer in het specifiek het Denguevirus?

Status van de vordering van de Overheid op Parking Authority Curaçao

Status van de vordering.

Financiële bijdrage van het Land aan de UoC

Heeft de minister over de periode 2011 tot en met 2019 voldaan aan de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op de financiële bijdrage van het Land aan de UoC en is hij nagegaan of de UoC voldaan heeft aan de op haar rustende wettelijke verplichtingen

Salarisadministratie 2019/2020

Worden de mutaties in de salarissen rechtmatig, tijdig, juist en volledig verwerkt, de nettosalarissen juist berekend en zijn de eerder gesignaleerde tekortkomingen door de controlerende instanties hieromtrent verholpen?

In de bijlage bij dit verslag zijn de resultaten van deze afgeronde onderzoeken verkort weergegeven.

2.5 Overzicht van de reacties op de rapporten van de Rekenkamer

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de uitgebrachte rapporten en of er eventueel een reactie is ontvangen van de belangrijke actoren aan wie het gehele rapport dan wel een gedeelte van het rapport dat betrekking op hen heeft, is toegezonden.

Rapport dan wel deel van het rapport	Ambtelijk niveau		Bestuurlijk niveau	
	Aangeboden aan:	Reactie Ontvangen	Aangeboden aan:	Reactie ontvangen
Jaarrekening Land 2019	SG a.i. van het Ministerie van Financiën	x	Minister van Financiën	✓
Consultancybeleid	SG van het Ministerie van EO	✓	Minister van het Ministerie van EO	x
	SG van het Ministerie van BPD	x	Minister van het Ministerie van BPD	x
	SG van het Ministerie van AZ	x	Minister van het Ministerie van AZ	x
	SG van het Ministerie van SOAW	✓	Minister van het Ministerie van SOAW	✓
	SG van het Ministerie van GMN	✓	Minister van het Ministerie van GMN	✓
	SG van het Ministerie van VVRP	x	Minister van het Ministerie van VVRP	x

	SG a.i. van het Ministerie van Financiën	x	Minister van het Ministerie van Financiën	x
	SG van het Ministerie van OWCS	x	Minister van het Ministerie van OWCS	x
	SG van het Ministerie van Justitie	x	Minister van het Ministerie van Justitie	x
De financiële bijdrage van het Land aan de University of Curaçao	SG van het Ministerie van OWCS	✓	Minister van het Ministerie van OWCS	✓
	Directeur van de UoC	✓	Raad van Toezicht van de UoC	✓
Hospital Nobo Otrobanda: Duurzame exploitatie	SG van het Ministerie van GMN	x	Minister van het Ministerie van GMN	x
	SG a.i. van het Ministerie van Financiën	x	Minister van het Ministerie van Financiën	x
	Bestuur van SONA	✓	RvC van SONA	✓
Paraatheid op Dengue	SG van het Ministerie van GMN	✓	Minister van het Ministerie van GMN	x
Salarisadministratie	SG van het Ministerie van BPD	✓	Minister van het Ministerie van BPD	✓
	Griffier van de Staten	✓	Huishoudelijke Commissie van de Staten	✓
Status van de vordering van de overheid op PAC	SG van het Ministerie van VVRP	✓	Minister van het Ministerie van VVRP	x

Uit voorgaande tabel blijkt dat zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau niet altijd een reactie wordt ontvangen. In de meeste gevallen wordt ook om uitstel gevraagd en verleend. Verder is het opmerkelijk dat op bestuurlijk niveau niet van alle betrokken ministers een reactie is ontvangen. De Rekenkamer betreurt dit en is zich aan het beraden hoe samen met de betrokken partijen hier de benodigde verandering in aan te brengen.

2.6 Behandeling door de Staten van de in 2021 uitgebrachte rapporten

Uit onderstaand overzicht blijkt dat één van de door de Rekenkamer in 2021 aangeboden rapporten in de Centrale Commissie is behandeld en geen enkele rapport in de openbare Statenvergaderingen, hetgeen de Rekenkamer betreurt.

Tabel 2: Overzicht behandelde in 2021 uitgebrachte onderzoeken door de Staten

Behandeld door de Staten			
	Verzoek Staten	Centrale commissie	Openbare vergadering
Jaarrekening Land 2019	Wettelijke controle	7 april 2022	nee
Consultancybeleid	ja	nee	nee
De financiële bijdrage van het Land aan de University of Curaçao		nee	nee
Hospital Nobo Otrobanda: Duurzaamheid exploitatie	ja	nee	nee
Paraatheid op Dengue		nee	nee
Salarisadministratie		nee	nee
Status van de vordering van de overheid op PAC		nee	nee

- conform verkregen informatie van de Staten zijn deze onderzoeken niet behandeld tijdens een centrale commissie vergadering en of een openbare vergadering.

2.7 Vaststellen van het slot van de rekeningen

Artikel 51 lid 1 van de Lv C-2010 schrijft voor dat de Gouverneur (lees: de regering⁷) uiterlijk een maand na het uitbrengen van het verslag van de Rekenkamer een ontwerp landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening indient bij de Staten. Dit ter verlening van décharge aan de ministers over het door hen gevoerde financiële beheer met betrekking tot het voorgaande dienstjaar.

Op 19 april 2021 heeft de Rekenkamer een verslag van bevindingen over de uitkomsten van de controle van de jaarrekening 2019 aan de Staten aangeboden. Tegelijkertijd met de aanbidding van het verslag aan de Staten is aan de Raad van Ministers, door tussenkomst van de minister van Financiën, een exemplaar van dit verslag aangeboden.

De ontwerp landsverordening ter goedkeuring van de jaarrekening over het jaar 2019 is op 11 maart 2022 door het Ministerie van Financiën opgemaakt en ingediend bij de Staten ter vaststelling. Dit is bijna tien maanden nadat de Rekenkamer haar verslag heeft aangeboden aan de minister van Financiën. De Centrale Commissie van de Staten heeft het ontwerp op 7 april 2022 behandeld in de Centrale Commissie Vergadering. De vaststelling in een openbare vergadering moet nog plaatsvinden.

⁷ Memorie van Toelichting op de landsverordening (artikel 51)

Jaarverslag 2021

De conceptjaarrekening 2020 is op 31 augustus 2021 aan de Rekenkamer en Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) aangeboden ter controle. Het staat nog niet vast op welke datum wij de jaarrekening en accountantsverklaring van de SOAB zullen ontvangen ter controle.

3. CONTACTEN

De Rekenkamer is zich ervan bewust dat het samenwerken met de verschillende organisaties zowel op lokaal, Koninkrijk als internationaal niveau van belang is voor de eigen organisatie.

Koninkrijk en internationale relaties

De Rekenkamer onderhoudt goede contacten met de andere rekenkamers binnen het Koninkrijk. Per jaar worden minimaal twee videoconferenties gehouden door de secretarissen van de rekenkamers.

Sinds november 2014 is de Rekenkamer volwaardig lid van de OLACEFS (Organización Latinoamericana y del Caribe de Entidades Fiscalizadoras Superiores) en sinds juni 2016 van de CAROSAI (Caribbean Organization of Supreme Audit Institutions).

Bezoeken en externe overleggen

Onderstaand is een schema opgenomen van de uitnodigingen in 2021 waarop de Rekenkamer is ingegaan en/of de organisaties die zij in dat jaar heeft bezocht dan wel van wie zij fysiek/virtueel bezoek heeft ontvangen:

Tabel 3: Overzicht

Maand	Dag(en)	
Januari	15	Gedachtewisseling met de heer B. Wit met betrekking tot het opnemen van een stuk in het Jaarverslag van de Raad van Advies
	26	Presentatie in de Centrale Commissie van de Staten van het uitgebrachte rapport 'Curaçaohuis'
	29	Presentatie in de Centrale Commissie van de Staten van het rapport 'Incidentele Subsidies – Fundashon Formashon i Alegria despues de Skol, Centro Social y Deportivo Barber, Fundashon Centro di Victory Boys'
Februari	26	Kennismakingsgesprek met de Raad van Toezicht en het Raad van Bestuur van de Stichting Overheidsaccountantsbureau
Maart	10	Werkbezoek van Hare Excellentie de Waarnemend Gouverneur mevrouw M. Russel-Capriles
	16	Virtueel overleg Secretaris met alle Secretarissen van de Rekenkamers binnen het Koninkrijk
April	-	
Mei	4	Informatiesessie nieuwe Statenleden
	11	Overleg Secretaris en Sectorleider belast met de jaarrekeningcontrole met het Secretariaat van het Cft met betrekking tot financiële verslaggevingsstelsel
Juni	14	Beëdiging ministers kabinet Pisas
	22	Lezing Cft Lezing inzake 'De financieel-economische situatie van Curacao voor en na de coronacrisis en het financieel toezicht'
Juli	-	

Augustus	24	Kennismakingsgesprek met de President van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba
September	1	Kennismakingsgesprek Secretaris en Sectorleiders met de heren De Ruiters (liaison Curaçao TWO/COHO i.o.) en Miguel Jackson (lid Nationale Hervormingscommissie Regering Curaçao)
	14	Opening parlementair jaar 2021-2022
	24	Kennismakingsgesprek met de Procureur Generaal, de heer A.C. (Ton) Maan
Oktober	5	Kennismakingsgesprek met de nieuwe voorzitter van de Staten, mevrouw Ch. America-Francisca
	14	Gesprek met de Fractie leider van Movementu Futuro Kòrsou, de heer Thode met betrekking tot de aangenomen aanpassingen door de Staten van de Landsverordening Rekenkamer
	18	Introuctiemeeting met het nieuw aangetreden collegeleden van de Rekenkamer Sint Maarten
	25	Kennismakingsbijeenkomst met de voorzitter en leden van het Cft
November	10	Bespreking Secretaris en Sectorleiders met de heren De Ruiters (liaison Curaçao TWO/COHO i.o.), Miguel Jackson (lid Nationale Hervormingscommissie Regering Curaçao) en de heer Andreas Burger (Projectleider Financieel Beheer van het Ministerie van BZK) in het kader van Versterking van de financiële kolom - rol en positie Algemene Rekenkamer Curaçao in het begrotings- en verantwoordingsproces
	23	APC kennissessie pensioenhervormingen en pensioenlandsverordening overheidsdienaren
	24	Virtueel overleg Secretaris met alle Secretarissen van de Rekenkamers binnen het Koninkrijk, het Lid rapporteur, het hoofd Internationale aangelegenheden van Koninkrijksrelaties en een onderzoeker van het BES ⁸ dossier
	26	Vergadering met Advies Evaluatiecommissie 2021 artikel 33 Rijkswet financieel toezicht van Curaçao en Sint Maarten
December	-	

⁸ BES: Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

4. BEGROTING EN FINANCIËLE VERANTWOORDING

De Rekenkamer heeft haar begroting over het jaar 2021 conform de wettelijke bepaling in de Lv- C 2010 tijdig aangeboden aan de minister van Financiën.

Jaarlijks behoort de Rekenkamer een opgave te verstrekken aan het Ministerie van Financiën over de middelen die aan haar ter beschikking zijn gesteld en de uitputting hiervan. De Rekenkamer heeft hier in 2021 aan voldaan.

Onderstaand zijn per kostencategorie de gebudgetteerde en gerealiseerde uitgaven opgenomen.

Tabel 4: Gebudgetteerde en gerealiseerde uitgaven

	Budget	Uitgaven	Onderuitputting	Percentage
Personeelskosten	5.312.600,-	3.718.327,-	1.594.273,-	69,99%
Goederen en diensten	1.787.615,-	1.106.454,-	681.161,-	61,89%
Kapitaaldienst	140.000,-	41.833,-	98.167,-	29,88%

Wij hebben conform de afspraak met het Ministerie van Financiën hen tijdig voorzien van de rapportage over de uitgaven van de Gewone en Kapitaaldienst.

De onderbesteding op de post Personeelskosten heeft te maken met feit dat de Rekenkamer in het tweede halfjaar gestart is met het proces van werving van nieuwe onderzoekers.

De Rekenkamer is zoals gebruikelijk zuinig omgegaan met de aan haar verstrekte middelen voor het uitvoeren van haar werkzaamheden.

BIJLAGE

VERKORTE SAMENVATTING UITGEBRACHTE RAPPORTEN

Hospital Nobo Otrobanda – Duurzaamheid exploitatie

De Staten hebben de Rekenkamer verzocht om onderzoek te doen naar het project Hospital Nobo Otrobanda. Vanwege de omvang is het onderzoek verdeeld in vijf deelonderzoeken waarover in vier deelrapporten is gerapporteerd. Het vierde en tevens laatste deelrapport betreft deelonderzoek 5 'Duurzaamheid van de exploitatie van HNO'. De onderzoeksperiode betrof 2011 tot maart 2021.

De centrale vraag van het onderzoek luidt: **Is de duurzame exploitatie van het HNO gewaarborgd?**

De Rekenkamer heeft de volgende conclusies getrokken:

Het besluit van het Land in juni 2011 om een nieuw ziekenhuis te bouwen is onvoldoende onderbouwd. Verder is bij het besluit om het ziekenhuis op de beoogde locatie in Otrobanda te bouwen geen rekening gehouden met reeds bekende of te verwachten risico's zoals een langere bouwtijd en hogere kosten. Ook is in 2011, 2013 en 2014 op basis van te optimistische aannames en schattingen geconcludeerd dat een kostendekkende exploitatie haalbaar was. Voorts zijn pas laat besparingsmaatregelen en dekking voor de investeringsoverschrijding onderzocht en zijn deze dus ook laat ingezet. Tussen mei 2014 en oktober 2018 waren namelijk al indicaties voor deze overschrijding én een verwacht aanzienlijk toekomstig exploitatietekort. De kans is groot dat een duurzame exploitatie van het ziekenhuis niet haalbaar is. Er bestaat bovendien een hoog risico dat de besparingsmogelijkheden uitgeput zijn en dat het Land, en daarmee de belastingbetaler, opdraait voor de hogere exploitatiekosten van het nieuwe ziekenhuis. Om de omvang van eventuele aanvullende besparingsmaatregelen te bepalen is inzicht in de actueel geschatte omvang van de hogere exploitatiekosten noodzakelijk. Om deze schatting zo goed mogelijk te maken is het bovendien nodig dat de hoogte van het investeringsbedrag definitief wordt vastgesteld en dat ook de voorwaarden worden vastgesteld waartegen het Land het ziekenhuisgebouw zal overdragen aan HNO Vastgoedbeheer.

De Rekenkamer heeft de Staten aanbevolen om erop toe te zien dat:

- de ministers van Gezondheid, Milieu en Natuur (hierna: GMN) en Financiën:
 - zo spoedig mogelijk inzicht verschaffen in de actuele geschatte omvang van de hogere exploitatiekosten én in de wijze waarop de belangen van het Land zijn

- gewaarborgd in geval van een mogelijke vervreemding van het ziekenhuis gebouwencomplex en/of van de aandelen in de HNO entiteiten;
- een afschrift verkrijgen van de leenovereenkomst tussen de HNO entiteiten en de lokale financiers om kennis te nemen van de verleende zekerheden en gemaakte afspraken én tevens juridisch advies inwinnen over de gevolgen daarvan;
 - informatie verstrekken over de exploitatierekening van het nieuwe ziekenhuis daar deze inmiddels al langer dan een jaar operationeel is.
- de minister van GMN:
 - bevordert dat de HNO entiteiten op korte termijn verantwoording afleggen over hun bestedingen t.b.v. het project zodat de hoogte van het investeringsbedrag kan worden vastgesteld én de Staten daarover geïnformeerd worden;
 - de Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVB) verzoekt om een plan van aanpak op te stellen over de wijze waarop de gevolgen van het achterlopen van de besparing bij de taakstelling in 2020, en de gevolgen van COVID-19, ondervangen zullen worden. Dit, zonder dat de landsbijdrage voor de gezondheidszorguitgaven verhoogd wordt;
 - bij de SVB en de Taskforce Marktordening en Financiering Zorgsector (TMFZ) informeert of aanvullende besparingsmaatregelen noodzakelijk zijn om de verwachte hogere exploitatiekosten te dekken en zo ja, welke maatregelen mogelijk zijn.
 - de minister van Financiën:
 - inzicht geeft over de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen voor het Land bij het aflopen van het erfpachtrecht aan HNO Vastgoedbeheer na veertig jaar;
 - informatie verstrekt over de status van het leenverzoek dat in 2019 bij het Cft is ingediend om de overschrijding van het investeringsbudget te financieren.

Jaarrekening Land 2019

De Rekenkamer heeft de wettelijke taak om de Jaarrekening van het Land te onderzoeken. Op basis van het oordeel van de Rekenkamer kunnen de Staten de jaarrekening vaststellen en décharge verlenen aan de ministers voor het gevoerde beleid. Om een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2019 van het Land heeft de Rekenkamer twee centrale onderzoeksvragen geformuleerd, te weten:

- 1. Zijn de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten in het jaar 2019 tot stand gekomen in overeenstemming met de wet- en regelgeving (financiële rechtmatigheid)?**
- 2. Geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de financiële positie van het Land per 31 december 2019 en het resultaat over 2019?**

De Rekenkamer heeft de volgende conclusies getrokken:

De verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten zijn niet tot stand gekomen in overeenstemming met de wet- en regelgeving. De basis voor dit oordeel is dat:

- a. de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten niet tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de vastgestelde landsbegroting. De rechtmatigheidsfout wegens de begrotingsoverschrijdingen bedraagt totaal NAf. 178,1 miljoen.
- b. de verplichtingen en de uitgaven ook niet tot stand zijn gekomen volgens de andere relevante wettelijke regelingen. De hiermee gemoeide rechtmatigheidsfout bedraagt totaal NAf. 357,6 miljoen. Deze fout bestaat grotendeels uit subsidies voor een totaalbedrag van NAf. 256,8 miljoen, die zijn verstrekt zonder de vereiste subsidiebeschikkingen, en overdrachten van totaal NAf. 39,2 miljoen die betaald zijn zonder de onderliggende overeenkomsten.
- c. de uitgaven en de ontvangsten waarvan het onzeker is of deze volgens de relevante wettelijke regelingen zijn ontstaan. Deze rechtmatigheidsonzekerheid bedraagt totaal NAf. 3.171 miljoen.

De jaarrekening geeft geen getrouw beeld van de financiële positie van het Land per 31 december 2019 en het resultaat over 2019. De basis voor dit oordeel is dat deze jaarrekening:

- a. niet is opgesteld volgens alle betreffende bepalingen van de Lv C-2010. De jaarrekening bevat NAf. 26,1 miljoen aan getrouwheidsfouten en NAf. 5.482 miljoen aan getrouwheidsonzekerheden.
- b. geen getrouwe weergave geeft van het gevoerde financieel beheer. De jaarrekening bevat inzake de rechtmatigheid en de getrouwheid totaal NAf. 561,8 miljoen aan fouten en NAf. 8.653 miljoen aan onzekerheden.

Omwille van een getrouw beeld mag de jaarrekening niet meer dan NAf. 17 miljoen aan fouten en of onzekerheden bevatten.

In het onderzoek is geconstateerd dat de vermelde tekortkomingen veroorzaakt worden door het financieel beheer dat niet ordelijk en niet controleerbaar is.

De Staten zijn onder meer aanbevolen om de regering te verzoeken om de nodige informatie inzake de begrotingsoverschrijdingen van totaal NAF. 178,1 miljoen voorsnog aan haar te verschaffen zodat zij deze overschrijdingen kan beoordelen voordat zij overgaat tot de vaststelling van de jaarrekening 2019 inclusief de begrotingswijzigingen.

Consultancybeleid

Op verzoek van de Staten heeft de Rekenkamer in 2017 en 2018 een ministeriebreed onderzoek uitgevoerd naar het consultancybeleid in de periode 2011-2015. Gezien het tijdsverloop, en het feit dat het beleid is gewijzigd, is het onderzoek in 2020 geactualiseerd waarbij de periode 2016-2019 mede is onderzocht om na te gaan of de naleving van het beleid is verbeterd. De centrale vraag van het onderzoek luidt: **‘Heeft de overheid zich in de periode 2011-2015 en in de periode 2016-2019 bij de inhuur van consultants gehouden aan het geldend consultancybeleid en is er sprake van een verbetering van de naleving in de periode 2016-2019?’**

De Rekenkamer heeft de volgende conclusies getrokken:

- Het financieel beheer met betrekking tot de inhuur van consultants is niet ordelijk en daardoor in belangrijke mate niet controleerbaar.
- Het consultancybeleid is in de onderzochte perioden in belangrijke mate niet uitgevoerd. De kans is daarom groot dat de achterliggende doelen van het beleid, namelijk effectieve en efficiënte inzet van de schaarse middelen door de overheid én zorgdragen voor eerlijke concurrentie, evenmin zijn gerealiseerd.
- De uitvoering van het consultancybeleid is in de periode 2016-2019 niet verbeterd ten opzichte van de uitvoering in de periode 2011-2015.

De oorzaken van het niet naleven van het beleid zijn nagenoeg hetzelfde in beide perioden namelijk:

- het onvoldoende doorvertaald zijn van de Richtlijnen en de aanbestedingsregels uit de wet naar toepasselijke regels op de werkvloer en geen aanpassing van het Handboek AO aan de wetgeving per 1 januari 2016;

- het onvoldoende bekend zijn met de geldende aanbestedingsregels en met de beoogde effecten en doelen van het beleid waardoor de toepassing niet wordt bevorderd;
- het onvoldoende ingevuld zijn van de financiële functie bij het ministerie waardoor onvoldoende erop werd toegezien dat de regels worden nageleefd.

De Rekenkamer heeft de Staten aanbevolen om van de minister van Financiën een regelmatige rapportage te vragen over de resultaten van de versterkte financiële functie bij alle ministeries. Ook is aanbevolen om van de ministers een plan van aanpak te vragen waarin zij aangeven op welke wijze en binnen welke termijn zij zullen zorgen dat de gesignaleerde tekortkomingen worden opgeheven.

Aan de minister van Financiën zijn ook aanbevelingen gedaan om het financieel beheer te verbeteren waaronder dossiervorming en het bijhouden van een contractenregister. Ook zijn ter bevordering van de naleving van het beleid aanbevelingen gedaan om de oorzaken op te heffen, zoals het laten verzorgen van cursussen en sanctiemaatregelen bij niet naleving.

Aan de overige ministers zijn ook aanbevelingen gedaan zoals er op toe te zien dat de inmiddels versterkte financiële functies naar behoren functioneren en dat daarover periodiek rapportages worden ontvangen en dat adequate dossiervorming plaatsvindt en de dossiers centraal worden opgeslagen.

Paraatheid op dengue

De Rekenkamer heeft besloten om te onderzoeken in hoeverre de regering de nodige maatregelen heeft genomen ter voorkoming en beheersing van de arbovirussen. Dit was aanleiding van de periodieke rapportage van de Pan American Health Organization (hierna: PAHO) over arbovirussen waarin de PAHO bij de lidstaten heeft aangedrongen om inspanningen te blijven doen om eventuele verhoogde risico's op met name dengue en uitbraak van het denguevirus in de regio te mitigeren

Daarbij heeft de Rekenkamer twee vragen geformuleerd. Deze zijn:

- 1. Zijn de aanbevelingen zoals voorgesteld door de Rekenkamer alsook de preventie en responseacties aanbevolen door de PAHO en CARPHA⁹ door het Ministerie van GMN direct of indirect opgevolgd?**
- 2. Wat is het effect van de genomen maatregelen om te garanderen dat in de toekomst tijdig actie wordt ondernomen bij dreiging van soortgelijke ziektes en het aanpakken van een eventuele uitbraak van deze ziektes, meer in het bijzonder het Denguevirus?**

Uit het onderzoek is gebleken dat het Ministerie van GMN vanaf 2016, toen de rapporten te weten 'Preventiebeleid Gezondheidszorg' en 'Chikungunya' van de Rekenkamer werden uitgebracht, tot en met medio 2021 een zeer beperkt deel van de aanbevelingen heeft geïmplementeerd.

Geconcludeerd is dat de aanbevelingen zoals voorgesteld door de Rekenkamer alsook de preventie en responseacties aanbevolen door de PAHO en CARPHA over het algemeen niet door het Ministerie van GMN zijn opgevolgd. Door het Land zijn slechts drie aanbevelingen doorgevoerd. De resterende aanbevelingen zijn gedeeltelijk dan wel geheel niet geïmplementeerd. Gebleken is dat het ministerie nog steeds:

1. niet beschikt over een Landsverordening Publieke Gezondheidszorg waarin onder andere de meldplicht voor klinische medici en zorginstellingen voor verdachte en bevestigde gevallen formeel wordt geregeld;
2. geen preventiebeleid heeft geformuleerd (het ministerie heeft het integrale preventie beleidsplan niet geactualiseerd);
3. niet heeft zorggedragen voor het functioneel maken van de voorgestelde Preventie Unit.
4. niet heeft geregeld dat de beleidsafdeling over informatie beschikt terzake de ziektes die voorkomen op het eiland om op basis daarvan beleid te formuleren. De aanlevering van data zowel binnen als buiten het ministerie aan onder andere de PAHO loopt niet goed. Sinds 2015 is geen informatie aan de PAHO verstrekt;
5. niet aan de diverse procedures voor de aanpak van vectorziektes heeft gewerkt en daardoor geen procedures formeel heeft vastgesteld en uitgevaardigd;
6. niet over de nodige capaciteit qua medewerkers beschikt om de bestrijdingstaken structureel uit te voeren;

⁹ CARPHA: Caribbean Public Health Agency

7. geen financiële, materiële en personele middelen heeft geregeld voor de afdeling EPI om lokaal epidemiologisch onderzoek te doen;
8. geen structurele campagne heeft geregeld om de bewustwording bij de bevolking te blijven kweken;
9. geen formele afspraken heeft gemaakt met de huisartsen met betrekking tot surveillance en met het Analytisch Diagnostisch Centrum voor het aanleveren van data over verdachte en bevestigde gevallen van vectorziektes.
10. geen tot weinig controle verricht op illegale afstorting van vuil waardoor broedplaatsen voor muggen niet optimaal worden bestreden.

Aangezien deze aspecten niet volledig zijn afgerond kan het effect daarvan op het tijdig nemen van de juiste actie bij soortgelijke ziektes moeilijk worden ingeschat. Het invoeren van tijdelijke maatregelen draagt niet bij tot structurele oplossingen.

De Staten werden aanbevolen om te blijven bewaken dat de verantwoordelijke minister de nodige maatregelen neemt in het belang van de gezondheid van de burgers.

Status van de vordering van de overheid op Parking Authority Curaçao

De Rekenkamer heeft een vervolgonderzoek uitgevoerd om vast te stellen in hoeverre haar aanbevelingen in het rapport 'Parking Authority Curaçao beheer en exploitatie van openbare parkeerplaatsen en -terreinen in Punda en Otrobanda', dat in november 2018 was uitgebracht, zijn opgevolgd. heeft. Dit mede gezien het feit dat de looptijd waarop de opdrachtverstrekking aan Parking Authority Curaçao (hierna: PAC) betrekking had is afgelopen.

Uit het onderzoek constateerde de Rekenkamer dat het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (hierna: VVRP) vanaf augustus 2019 een ontwerp-landsverordening houdende de goedkeuring van de overeenkomst met Global Metals N.V. bij de Staten had ingediend. Dit ontwerp kon echter niet door de Staten worden behandeld omdat de regering niet alle vragen van de Staten had beantwoord. Hierdoor kon de minister geen beheersovereenkomst en ook geen vaststellingsovereenkomst met PAC (Global Metals N.V.) formaliseren. In de vaststellingsovereenkomst zouden het Land en PAC overeenkomen, middels een arbitrageprocedure, een bedrag dat aan het Land toekomt voor de periode vanaf de aanvang van het beheer tot aan het sluiten van de

beheersovereenkomst. Door het ontbreken van vorenmelde overeenkomsten kon dit niet worden afgehandeld en is de inning van de gebruiksrechtvergoeding niet mogelijk geweest. Dus partijen konden niet duidelijk overeenkomen op welke wijze de achterstallige gebruiksrechtvergoeding zal moeten worden berekend en per wanneer de vergoeding gevorderd en geïnd dient te worden.

Op basis van de afspraken in de opdrachtverstrekking had PAC over de periode van 2011 tot en met 2016 ongeveer NAf. 3,8 miljoen aan het Land moeten betalen. Aangezien het contract na de looptijd is voortgezet dient de opbrengstderving op basis van de geprojecteerde opbrengsten met de verschuldigde gebruiksrechtvergoeding voor de rest van de periode tot en met eind 2020 verhoogd te worden. Dat komt dan neer op een bedrag van NAf. 6.055.533. Door het ontbreken van sommige jaarrekeningen van PAC kunnen wij niet bepalen hoeveel de gebruiksrechtvergoeding op basis van de gerealiseerde opbrengsten tot en met 2020 zou bedragen.

Het blijven uitstellen van de formalisering van de overeenkomst heeft ertoe geleid dat het Land de gebruiksrechtvergoeding over de afgelopen 11 jaren tot bijna NAf. 6,1 miljoen niet heeft kunnen innen.

Na het verstrijken van de periode vermeld in het bestek is door het ministerie aangekondigd dat PAC voorlopig belast zou blijven met parkeeractiviteiten, echter was dat niet geregeld met PAC. De Secretaris Generaal heeft aangegeven dat het een enorme druk blijft om achteraf alsnog te komen tot een voor partijen aanvaardbare vastlegging van de afspraken en de nakoming daarvan. Dit aangezien bij de start van de beheerperiode in 2009/2010 de afspraken niet vooraf schriftelijk en eenduidig waren vastgelegd.

Op basis van de eerder vermelde bevindingen heeft de Rekenkamer de Staten geadviseerd om indien het Land het bedrag van NAf. 6.1 miljoen door nalatigheid van de betrokken ministers zou mislopen de Staten zullen nagaan of de ministers hiervoor verantwoordelijk kunnen worden gesteld.

Tevens zijn de Staten geadviseerd om gebruikmakende van haar recht om vragen te stellen de minister te vragen naar:

1. de huidige parkeersituatie in en rondom de binnenstad nu het betaald parkeren niet meer formeel geregeld is;

2. welke acties zullen worden ondernomen om de verschuldigde gebruiksrechtvergoeding van ongeveer NAf. 6,1 miljoen alsnog te kunnen innen van de PAC.

Daarnaast zijn de Staten geadviseerd om de minister erop attent te maken om bij het eventueel verstrekken van de volgende opdracht voor het exploiteren van parkeerplaatsen in de binnenstad rekening te houden met alle aspecten die door de Rekenkamer in haar rapporten naar voren zijn gebracht.

Nadat dit rapport is uitgebracht hebben de Staten de landsverordening houdende de goedkeuring van de overeenkomst met Global Metals N.V. in maart 2022 goedgekeurd en in het Landsbesluit 2022 no. 28 uitgebracht. Ten aanzien van de inning van de achterstallige gebruiksrechtvergoeding zou de minister nog de mogelijkheid hiertoe laten nagaan. Inmiddels zijn het beheer en de exploitatie van openbare parkeerplaatsen en -terreinen in Punda en Otrobanda aan een ander bedrijf zijnde DMO/SKO uitbesteed.

Financiële bijdrage van het Land aan de University of Curaçao

De Rekenkamer heeft een onderzoek gedaan naar de rechtmatigheid van de financiële bijdrage die het Land jaarlijks aan de University of Curaçao Dr. Moises da Costa Gomez (hierna: UoC) verstrekt. Het primaire doel van dit onderzoek is het verschaffen van zekerheid aan de Staten dat bij het verstrekken van de financiële bijdrage de minister rekening heeft gehouden met de bepalingen opgenomen in de wet- en regelgeving en ook is nagegaan of de UoC de geldende bepalingen heeft nageleefd.

De centrale vraag voor het onderzoek luidt:

Heeft de minister over de periode 2011 tot en met 2019 voldaan aan de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op de financiële bijdrage van het Land aan de UoC en is er nagegaan of de UoC voldaan heeft aan de op haar rustende wettelijke verplichtingen?

Uit het onderzoek heeft de Rekenkamer geconcludeerd dat:

1. de minister niet heeft voldaan aan alle wettelijke bepalingen en ook niet heeft bewaakt dat UoC aan de voor haar geldende bepalingen voldoet. Uit het onderzoek blijkt namelijk dat de minister:
 - a. in strijd met de landsverordening UoC (hierna Lv UoC) geen van de ontvangen jaarrekeningen formeel heeft goedgekeurd;

- b. niet bewaakt heeft dat de UoC de voorgeschreven verantwoordingsdocumenten tijdig indient. Er zijn geen goedgekeurde jaarplannen en jaarverslagen bij de minister ingediend en de jaarrekeningen zijn ook niet tijdig naar de minister verstuurd;
 - c. geen maatregelen heeft genomen tegen de UoC wegens het niet voldoen aan alle voorwaarden, maar de jaarlijkse financiële bijdrage aan de organisatie is blijven verstrekken.
2. de UoC in strijd met de landsverordening heeft gehandeld door:
- a. de meerderheid van haar begrotingen niet tijdig ter goedkeuring aan de minister aan te bieden;
 - b. geen jaarplannen bij de minister in te dienen;
 - c. de jaarrekeningen niet tijdig bij de RvT ter goedkeuring in te dienen. Hierdoor zijn de jaarrekeningen niet tijdig bij de minister ter goedkeuring ingediend. Inmiddels is de achterstand in het opstellen van de jaarrekeningen ingehaald tot en met de jaarrekening 2019;
 - d. de jaarverslagen niet in te dienen bij de RvT ter goedkeuring. Diverse van deze jaarverslagen zijn ook niet bij de minister ingediend.

Uit het onderzoek is ook gebleken dat in het wettelijke kader dat als basis dient voor het verstrekken van de financiële bijdrage aan de UoC belangrijke aspecten ontbreken. Onder andere betreffen deze bepalingen die voorschrijven hoe te handelen bij het niet voldoen door de UoC aan de voorgeschreven indieningsdatum van de begroting. Ook gaat het om bepalingen over het niet tijdig voldoen aan de verplichting om verantwoording af te leggen over het gebruik van de financiële bijdrage en de uitvoering van de afgesproken activiteiten.

De Rekenkamer heeft geconcludeerd dat de minister (via zijn ministerie) niet in voldoende mate is nagegaan of bij het verstrekken van de financiële bijdrage aan de bepalingen in de wet- en regelgeving is voldaan. Ook heeft de minister zelf niet voldaan aan alle op hem van toepassing zijnde bepalingen. Hierdoor kunnen wij de Staten geen zekerheid verschaffen dat de UoC terecht in aanmerking kon blijven komen voor de jaarlijkse bijdrage.

De Staten is geadviseerd om:

- 1. de minister erop te attenderen dat hij de UoC erop dient te wijzen dat zij in het vervolg de jaarrekeningen tijdig moet indienen;

2. bij de minister erop aan te dringen om de RvT te verzoeken om verder te gaan met de door hen ingeslagen weg om erop toe te zien dat de UoC aan alle relevante wettelijke bepalingen voldoet;
3. bij de minister erop aan te dringen om van het ministerie te eisen dat deze het toezicht op de UoC intensiveert en indien nodig gepaste acties onderneemt. Dit, om te garanderen dat de UoC aan de voorwaarden opgenomen in de Lv UoC en of de Ministeriële Beschikking voldoet;
4. de minister te verzoeken om de bepalingen in de Lv UoC regelende de financiële bijdrage van het Land aan de UoC nader te laten reviseren en erop toe te zien dat dat wettelijke kader in ieder geval meer dekking biedt om te sanctioneren indien niet voldaan wordt aan de bepalingen.

Salarisadministratie 2019 (vervolgonderzoek, deel 1)

Naar aanleiding van het in 2016 door de Rekenkamer gepubliceerde rapport 'Salarisadministratie. Mutatieverwerking juist, volledig en rechtmatig? Berekening nettosalaris juist?' heeft de Rekenkamer een vervolgonderzoek verricht. Dit vervolgonderzoek bestaat uit twee delen. Het rapport inzake het eerste deel is in 2021 aan de Staten aangeboden.

Het eerste deel betreft een vervolgonderzoek op de salarisadministratie over het jaar 2019/2020. Het doel is om vast te stellen of de mutatieverwerkingen van het jaar 2019 in de salarisadministratie rechtmatig, tijdig, juist en volledig plaatsvinden en of de berekening van het nettosalaris juist is geschied.

De onderzoeksvraag hiervan luidt:

Worden de mutaties in de salarissen rechtmatig, tijdig, juist en volledig verwerkt, de nettosalarissen juist berekend en zijn de eerder gesignaleerde tekortkomingen door de controlerende instanties hieromtrent verholpen?

De Rekenkamer concludeert als volgt.

1. Niet alle mutaties in de salarissen worden rechtmatig, tijdig en juist verwerkt. Uit de geïnterpreteerde salarismutaties van totaal NAf. 16,98 miljoen blijkt het volgende.
 - a. De salarismutaties zijn voor een totaalbedrag van NAf. 6,98 miljoen (41,11 procent) niet rechtmatig, niet juist en niet tijdig verwerkt. Dit wordt grotendeels

veroorzaakt door betalingen inzake overwerk tegen 150 en 200 procent, totaal NAf. 5,33 miljoen.

- b. Voor een totaal van NAf. 7,14 miljoen (42,05 procent) waren de benodigde onderliggende documenten zoals de betreffende landsbesluiten niet beschikbaar. Hierdoor is het onzeker of de betreffende salarismutaties rechtmatig, juist en tijdig zijn verwerkt.
 - c. Het resterende bedrag van NAf. 2,86 miljoen (16,84 procent) is rechtmatig, juist en tijdig verwerkt.
2. Van de twaalf gesignaleerde tekortkomingen is één opgelost en drie zijn deels verbeterd.

Aan de Staten is onder andere geadviseerd om de Raad van Ministers erop te attenderen om de wet- en regelgeving na te leven en hen erop te wijzen dat dit als doel heeft om te zorgen dat het belastinggeld van de burger rechtmatig wordt aangewend. Verder dient erop toegezien te worden dat de minister het herstructureringstraject van het salarisadministratieproces in 2022 afrondt. Hierbij dient bewerkstelligd te worden dat alle geconstateerde tekortkomingen van de controlerende instanties worden verholpen.

 Ansinghstraat 28, Willemstad, Curaçao

 +5999 461 1080

 +5999 461 7071

 info@rekenkamercuracao.cw

